

آیین نامه تسهیلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی ویژه استعدادهای درخشان

مقدمه

در اجرای بند ۱ ماده ۲ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی، پژوهشی و رفاهی برای دانشجویان دارای استعداد درخشان و شکوفایی استعدادهای بالقوه آنان با محوریت ارزش‌های والای اسلامی، انسانی و ملی این آیین نامه تصویب گردید.

ماده ۱- تعاریف:

در این آیین نامه واژه‌های زیر در معانی مربوطه به کار می‌رود.

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورا: شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه: هر یک از دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور که طبق مقررات وزارت عمل می‌کنند.

دانشجو: کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور که طبق مقررات وزارت عمل می‌کنند.

ماده ۲- دانشجوی استعداد درخشان به فردی اطلاق می‌شود که واجد شرایط مقرر در بندهای ذیل باشد:

۱-۲- دارا بودن یکی از شاخص‌های زیر:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم تجربی با کسب رتبه کشوری مساوی و کمتر از ۵۰۰ (با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور).

ب - دارندگان مدال طلا، نقره و برنز کشوری از المپیادهای علمی دانش‌آموزی (با معرفی مرکز ملی استعدادهای درخشان و دانش‌پژوهان جوان).

ج - رتبه‌های اول تا سوم انفرادی و رتبه اول گروهی کشوری المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در هر یک از حیطه‌های المپیاد (به شرط آنکه هر یک از اعضای برگزیده رتبه اول گروهی که متقاضی تسهیلات هستند در مرحله انفرادی حداقل ۸۰٪ نمره نفر سوم انفرادی همان حیطه را کسب نموده باشند.) با معرفی دبیرخانه المپیاد علمی وزارت متبوع.

د- برگزیدگان حائز رتبه‌های اول تا سوم کشوری جشنواره رازی، جشنواره‌های خوارزمی و جوان خوارزمی (در زمینه علوم پزشکی) با معرفی دبیرخانه‌های مربوطه.

ه- دانشجویان دارای ابداع یا اختراع ثبت شده در زمینه علوم پزشکی با تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع.

و- دانشجویان نمونه کشوری گروه پزشکی با تأیید ستاد انتخاب دانشجویان نمونه کشوری.

ز- ۲/۵٪ برتر پذیرفته‌شدگان کشوری در هر یک از آزمون‌های متمرکز جامع علوم پایه پزشکی و دندانپزشکی، جامع داروسازی؛ جامع پیش‌کارورزی پزشکی، پذیرش دستیار پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی.
ح- رتبه‌های برتر پذیرفته‌شدگان در آزمون‌های ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد و PhD به شرح زیر:

- در آزمون‌های ورودی کارشناسی ارشد: تا ظرفیت ۲۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، نفر اول کشوری، تا ۵۰ نفر پذیرفته‌شده در هر رشته، دو نفر اول کشوری و در صورتی که تعداد پذیرفته‌شدگان بیش از ۵۰ نفر باشد در مجموع سه نفر اول کشوری.

- در آزمون‌های ورودی PhD: در صورت شرکت حداقل پنجاه نفر در آزمون ورودی هر رشته، تا ظرفیت ۱۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، نفر اول کشوری، ۲۰-۱۱ نفر پذیرفته شده در هر رشته، دو نفر اول کشوری و در صورتی که تعداد پذیرفته‌شدگان بیش از ۲۰ نفر باشد در مجموع سه نفر اول کشوری.

ط- ۱۰٪ برتر دانش‌آموختگان هر رشته با ورودی مشترک در مقاطع کارشناسی و بالاتر در هر دانشگاه (مشروط بر اینکه تعداد فارغ‌التحصیلان هر دوره حداقل ۵ نفر باشد) با کسب معدل کل حداقل ۱۷.
تبصره ۱: مجموع ورودی یک دانشگاه در یک سال تحصیلی (اعم از دانشجویان بهره‌مند از آموزش رایگان، شهریه‌پرداز، پردیس‌های خودگردان و بین‌الملل و ...)، ملاک ۱۰٪ برتر فارغ‌التحصیلان قرار می‌گیرد.

تبصره ۲: مبنای محاسبه معدل کل جهت ۱۰٪ برتر، برای مقطع کارشناسی بدون احتساب ترم آخر، کارشناسی ارشد و PhD بدون احتساب پایان‌نامه، دکترای عمومی پزشکی تا پایان دوره کارآموزی (قبل از آزمون پیش‌کارورزی)، دکترای عمومی دندانپزشکی تا پایان نیمسال ۱۰ و برای دکترای عمومی داروسازی تا پایان ۱۸۰ واحد می‌باشد.

تبصره ۳: واجدین شرایط این بند صرفاً می‌توانند از تسهیلات آموزشی پایان دوره (استفاده از سهمیه با شرکت در آزمون ورودی مقطع بالاتر مطابق آیین‌نامه مربوطه و تسهیلات مربوط به گذراندن طرح مطابق بند ۵ ماده ۳ این آیین‌نامه) استفاده نمایند.

ی- ۱٪ دانشجویان برتر هر رشته با ورودی مشترک در هر دانشگاه در پایان هر سال تحصیلی (تعداد دانشجویان هر دوره باید حداقل ۵ نفر باشد) به شرط کسب معدل کل حداقل ۱۷ در آن سال تحصیلی.

تبصره: دانشجویان واجد شرایط بند "ی" تنها در صورتی می‌توانند از تسهیلات ادامه تحصیل استفاده نمایند که در هنگام فارغ‌التحصیلی جزء ۱۰٪ برتر فارغ‌التحصیلان هم‌رشته با ورودی مشترک نیز باشند.

ک- دانشجویان پژوهشگر برجسته، بر اساس دستورالعمل اجرایی "نحوه امتیازدهی به فعالیت‌های تحقیقاتی دانشجویان پژوهشگر موضوع بند ک" که از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع تدوین و به دانشگاه‌ها ابلاغ شده است. این دانشجویان توسط معاونت پژوهشی دانشگاه‌ها جهت تأیید نهایی به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع معرفی می‌شوند.

۲-۲- دارا بودن معدل کل حداقل ۱۷ در پایان دوره کارشناسی و حداقل ۱۶ در پایان دوره کارشناسی-ارشد و بالاتر (به استثنای قسمت ط و ی بند ۲-۱ که کسب معدل کل حداقل ۱۷ الزامی است).

۲-۳- چنانچه معدل دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته بیش از یک ترم کمتر از ۱۶، در دوره کارشناسی پیوسته بیش از دو ترم متوالی یا متناوب کمتر از ۱۶، در دوره کارشناسی ارشد و PhD بیش از یک ترم معدل کمتر از ۱۵ و در مقطع دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) بیش از سه ترم متوالی یا متناوب کمتر از ۱۵ شود، مشمول آیین‌نامه و تسهیلات مربوطه نخواهد شد.

تبصره ۱: چنانچه دانشجوی استعداد درخشان بر اساس بند ۲-۳ از زمره مشمولین آیین‌نامه خارج شود، لازمه ورود مجدد وی به گروه مشمولین این آیین‌نامه، کسب افتخار جدید بعدی است که مجدداً او را طبق همین آیین‌نامه مشمول می‌کند.

تبصره ۲: در هر زمان که دانشجو شرایط استعداد درخشان را کسب کرد تا پایان دوره باید آن را حفظ نماید.

تبصره ۳: مدت معمول تحصیل برای مقطع کارشناسی ناپیوسته ۴ نیم‌سال، کارشناسی پیوسته ۸ نیم‌سال، کارشناسی ارشد ناپیوسته ۵ نیم‌سال، دکتری عمومی پزشکی ۱۴ نیم‌سال، دکتری عمومی دندانپزشکی ۱۲ نیم‌سال و دکتری عمومی داروسازی ۱۱ نیم‌سال می‌باشد. در دانشگاه‌هایی که بر اساس کوریکولوم آموزشی مربوطه طول مدت معمول تحصیل متفاوت می‌باشد، ملاک، کوریکولوم مصوب آن دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۴: در مواردی که زمان فارغ‌التحصیلی متقاضی، به دلایل موجه که مورد تأیید معاونت آموزشی دانشگاه باشد (از قبیل بیماری و ...) به تعویق افتد، حداکثر تا یک نیم‌سال تحصیلی به مدت معمول تحصیل او اضافه می‌شود که در این صورت نیم‌سال فراغت از تحصیل ملاک عمل بوده و رتبه وی با گروهی که هم‌زمان فارغ‌التحصیل شده‌اند محاسبه و مقایسه می‌گردد. در مورد مرخصی زایمان، این مدت به دو نیم‌سال افزایش می‌یابد.

شماره
تاریخ
پوست

وزیر

۲-۴- واجدین شرایط مقرر در بندهای ۱-۲ و ۲-۲ این ماده که دارای حکم محکومیت قطعی از کمیته انضباطی دانشگاه یا هیأت تخلفات آزمون‌ها (مبنی بر تخلف آموزشی یا اخلاقی) باشند مشمول استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه نخواهند شد.

۲-۵- متقاضیان استفاده از تسهیلات استعداد درخشان، در هر یک از مقاطع تحصیلی باید شرایط آیین‌نامه را در همان مقطع احراز نمایند.

۲-۶- در مورد دانشجویان تغییر رشته، انتقالی و یا تطبیق واحد داده شده، در صورتی که حداقل ۸۰٪ واحدهای درسی خود را با یک ورودی گذرانده باشند با همان ورودی مقایسه می‌شوند و در غیر این صورت نمی‌توانند از تسهیلات این آیین‌نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۳- تسهیلات آموزشی، پژوهشی:

۳-۱- دانشجویان استعداد درخشان دوره دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مجازند در صورت داشتن حداقل معدل ۱۷ در دو نیم‌سال تحصیلی و تأیید استاد مشاور بطور هم‌زمان در یکی از رشته‌های کارشناسی یا MPH یا ارشد آموزش پزشکی در همان شهر محل تحصیل رشته اول به تحصیل ادامه دهند.

تبصره ۱: دانشجو پس از ورود به رشته دوم می‌بایست واحدهای درسی از هر دو رشته را به نحوی اخذ نماید که در مدت معمول تحصیل در رشته اول، هر دو رشته را به پایان رساند.

تبصره ۲: در صورت ارائه رشته دوم به صورت مجازی، دانشجو می‌تواند از این تسهیلات به صورت مجازی در دانشگاه علوم پزشکی شهرهای دیگر استفاده نماید.

۳-۲ دانشجوی مشمول این آیین‌نامه می‌تواند به پیشنهاد دفتر استعدادهای درخشان دانشگاه‌ها و تأیید معاونت آموزشی دانشکده، دروس عمومی را به صورت غیرحضور یا معرفی به استاد بگذراند. این دروس جزء حد نصاب واحدهای درسی دانشجو در آن نیم‌سال تحصیلی منظور نمی‌گردد و کسب حداقل نمره ۱۴ به عنوان شرط قبولی لحاظ می‌شود.

تبصره: دروس معارف اسلامی مشمول بند ۳-۲ نمی‌شود و دانشجویان استعداد درخشان موظفند در کلاس‌های دروس معارف اسلامی دانشگاه به صورت حضوری شرکت نمایند. در صورت برگزارشدن دروس معارف به صورت مجازی می‌توانند از کلاس‌های مجازی استفاده نمایند.

۳-۳- دانشجوی استعداد درخشان مجاز است در هر نیمسال تحصیلی به پیشنهاد استاد مشاور و تأیید معاونت آموزشی دانشکده مربوطه حداکثر تا ۲۷ واحد درسی را در رشته اصلی تحصیلی خود بگذراند.

۳-۴- دانشگاه می‌تواند تسهیلات زیر را برای دانشجویان واجد شرایط فراهم نماید:

الف- یکی از اعضای هیأت علمی ترجیحاً دارای مرتبه استادیاری به بالا را بعنوان استاد مشاور دانشجو تعیین نماید.

ب- به منظور آموزش مباحث جدید علمی به دانشجویان استعداد درخشان، اقدام به تشکیل کلاس‌های ویژه نماید.

ج- کلاس‌های آموزش زبان، مهارت‌های رایانه‌ای، مدیریت، روش تحقیق و سایر موارد مشابه بر اساس نیازسنجی برای دانشجویان دارای استعداد درخشان با تخفیف ویژه تشکیل دهد.

د- امکانات لازم را برای شرکت دانشجویان دارای استعداد درخشان در کنفرانس‌های علمی و کارگاه‌های آموزشی داخل و خارج از کشور فراهم نماید.

هـ- نسبت به پرداخت کمک‌هزینه‌های لازم برای پایان‌نامه‌های تحقیقاتی بر حسب مورد و شرایط هر دانشگاه اقدام نماید.

تبصره: کمک‌هزینه مذکور از محل اعتبارات پژوهشی دانشگاه قابل پرداخت می‌باشد.

۳-۵- دانشجویان مشمول این آیین‌نامه (به استثنای دانشجویان مقاطع PhD و تخصصی بالینی) می‌توانند با رعایت مصوبات کمیسیون موضوع مواد ۲ و ۳ آیین‌نامه اجرایی قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان، خدمات موضوع قانون مذکور را در سازمان‌ها و مراکز آموزشی، پژوهشی، درمانی و یا مدیریتی مرتبط با دانشگاه‌ها یا وزارت بگذرانند، مشروط بر اینکه سازمان‌های فوق به خدمات آنان نیاز داشته باشند.

ماده ۴- تسهیلات رفاهی:

دانشگاه می‌تواند حداکثر امکانات ممکن را در جهت اعطای وام و کمک‌هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب و تسهیلات استفاده از کتابخانه‌ها، آزمایشگاه‌ها، رایانه و اینترنت، امکانات زیارتی، تفریحی و ورزشی را برای دانشجویان استعداد درخشان فراهم آورد.

ماده ۵- هزینه‌های مالی و اعتباری برنامه‌های ویژه آموزشی، پژوهشی و رفاهی دانشجویان دارای استعداد درخشان از محل اعتبارات برنامه پرورش و حفظ استعداد‌های درخشان و سایر منابع دانشگاه تامین می‌شود.

تبصره: مبنای تخصیص بودجه دانشگاه‌ها نتایج ارزشیابی به‌عمل‌آمده از برنامه‌ها و عملکرد آنها و متناسب با تعداد دانشجویان دارای استعداد درخشان هر دانشگاه می‌باشد.

شماره .....
تاریخ .....
پوست .....

ماده ۶- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده معاونت آموزشی وزارت متبوع بوده و در شرح و تفسیر مفاد آن، نظر معاونت آموزشی ملاک خواهد بود.

این آیین نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۶ ماده و ۱۳ تبصره، در تاریخ ۹۷/۱۰/۳۰ به تصویب شورای هدایت استعداد های درخشان رسید و جایگزین آیین نامه قبلی ابلاغی به شماره ۵۰۰/۱۳۵۶/د مورخ ۹۳/۵/۲۵ می گردد و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

دکتر سعید نمکی

وزیر
